

Sygn. akt III AUa 99/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Małgorzata Rokicka - Radoniewicz
Sędziowie:	SA Teresa Czekaj SA Elżbieta Czaja (spr.)
Protokolant: st.sekr.sądowy Urszula Goluch-Nikanowicz	

po rozpoznaniu w dniu 7 marca 2013 r. w Lublinie

sprawy R. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji wnioskodawcy R. B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 23 listopada 2012 r. sygn. akt VII U 3560/12

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 99/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 lipca 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. przyznał R. B. prawo do emerytury od dnia 1 lipca 2012 roku.

Odwołanie od tej decyzji złożył R. B.. Skarżący zarzucił wadliwe obliczenie emerytury przez nieuwzględnienie dodatku za pracę w szczególnych warunkach, przyjęcie niewłaściwej kwoty bazowej, wynagrodzeń z 5 lat zamiast z 10, błędne ustalenie stażu pracy i dodatku z tego tytułu.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 23 listopada 2012 roku Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił odwołanie .

Podstawą wyroku były następujące ustalenia :

R. B. urodzony (...) otrzymywał od dnia 1 kwietnia 1994 roku wcześniejszą emeryturę, przyznaną mu decyzją organu rentowego z dnia 2 września 1994 roku na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 1989 roku w sprawie uprawnień do wcześniejszej emerytury pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki (Dz.U. Nr 28, poz. 149 ze zm.). Do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia przyjęto wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 5 lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1980 roku do 31 grudnia 1984 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 101,76 %.

W decyzji z dnia 20 września 1999 roku na wniosek odwołującego dokonano przeliczenia emerytury przez przyjęcie do jego obliczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru określono na 107,92 %. Podstawę wymiaru obliczono przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru przez kwotę bazową w wysokości 666,96 złotych. Wnioskodawca po przyznaniu emerytury pozostawał w zatrudnieniu, w związku z tym w kolejnych decyzjach ustalano na nowo staż pracy, po uwzględnieniu zgłoszonych okresów składkowych i nieskładkowych.

Od 1 marca 2007 roku podwyższono kwotę bazową do 94,5 % przeciętnego wynagrodzenia przyjętego do ustalenia wysokości świadczenia w dniu jego przyznania. Od tego czasu do obliczenia podstawy wymiaru przyjmowano kwotę bazową w wysokości 677,72 złotych.

W decyzji z dnia 20 marca 2008 roku ponowne ustalenie wysokości emerytury polegało na jej obliczeniu od kwoty bazowej podwyższonej do 100 % przeciętnego wynagrodzenia przyjętego do obliczenia wysokości tego świadczenia zgodnie z art. 88, 89, 194a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W decyzji z dnia 22 kwietnia 2008 roku przyjęto kwotę bazową w wysokości 717,16 złotych.

W decyzji dotyczącej przeliczenia wcześniejszej emerytury z dnia 18 kwietnia 2012 roku określono staż pracy odwołującego na 47 lat i 11 miesięcy okresów składkowych i 2 miesiące okresów nieskładkowych.

W dniu 13 lipca 2012 roku został złożony do ZUS wniosek o emeryturę w związku z ukończeniem przez odwołującego wieku emerytalnego 65 lat.

Zaskarżoną decyzją organ rentowy przyznał ubezpieczonemu emeryturę od miesiąca, w którym złożony został wniosek, tj. od 1 lipca 2012 roku. Staż pracy określony został na 48 lat, 5 miesięcy i 16 dni, w tym 48 lat, 2 miesiące i 22 dni okresów składkowych oraz 2 miesiące i 24 dni okresów nieskładkowych. Do obliczenia składnika emerytury przysługującego za okresy składkowe i nieskładkowe przyjęto podstawę wymiaru wcześniej przyznanej emerytury - ze wskaźnikiem 107,92 % i kwotą bazową 717,16 złotych - w wysokości uwzględniającej waloryzację, zaś do obliczenia składnika emerytury wynoszącego 24 % kwoty bazowej, zastosowano kwotę bazową obowiązującą w dniu 1 lipca 2012 roku, tj. w dniu nabycia prawa do emerytury. Jednocześnie określono zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie rolne.

Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie R. B. nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r. przysługuje emerytura, jeżeli osiągnęli wiek emerytalny wynoszący co najmniej 65 lat dla mężczyzn i mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat.

Wnioskodawca spełnił powyższe warunki, dlatego też ZUS prawidłowo ustalił mu prawo do emerytury w oparciu o powołane przepisy. Przy czym zarzut wadliwego ustalenia stażu pracy jest niezasadny, bowiem przyjęte przez ZUS okresy składkowe i nieskładkowe wynoszą ponad 48 lat. Wyliczenie to jest zatem zgodne ze stażem wskazanym przez skarżącego w odwołaniu.

Według art. 21 ust. 2 pkt 1 cyt. ustawy podstawę wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do emerytury stanowi podstawa wymiaru uprzednio pobieranego świadczenia w wysokości uwzględniającej rewaloryzację oraz wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do tego świadczenia.

Zakład do obliczenia świadczenia wnioskodawcy prawidłowo przyjął podstawę wymiaru wcześniej ustalonej emerytury po dokonaniu jej waloryzacji. Żądanie zastosowania do obliczenia podstawy wymiaru kwoty bazowej obowiązującej w dacie złożenia kolejnego wniosku o emeryturę nie znajduje oparcia w obowiązujących przepisach.

Wysokość emerytury ustalana jest zgodnie z art. 53 powołanej wyżej ustawy i wynosi 24 % kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4 oraz po 1,3 % podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych i po 0,7 % podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych.

W myśl art. 53 ust. 3 ustawy emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia uprawnień do emerytury. Powyższego przepisu nie stosuje się jednak, jeżeli zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (art. 53 ust. 4 ustawy).

Wnioskodawca po nabyciu prawa do wcześniejszej emerytury był zatrudniony w (...) przez okres dłuży niż 30 miesięcy. W tych warunkach ZUS prawidłowo zastosował do obliczenia składnika emerytury wynoszącego 24 % kwoty bazowej, kwotę obowiązującą w dacie przyznania emerytury wynoszącą 2.974,69 złotych.

Stosownie do treści art. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczony może domagać się ustalenia prawa do świadczeń w postaci emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy, w tym renty szkoleniowej, renty rodzinnej, dodatku pielęgnacyjnego, dodatku do renty rodzinnej dla sieroty zupełniej, zasiłku pogrzebowego. Obowiązujące przepisy nie przewidują możliwości ustalenia prawa do dodatku z tytułu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Mając powyższe na uwadze oraz na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji.

Od tego wyroku apelację wniósł wnioskodawca wnosząc o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Wyrokowi zarzucił:

- naruszenie prawa materialnego, polegające na nie zastosowaniu art. 110 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i braku przeliczenia podstawy wymiaru świadczenia z uwzględnieniem kwoty bazowej obowiązującej w lipcu 2012 roku z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia po nabyciu prawa do wcześniejszej emerytury
- niewyjaśnienie istotnych okoliczności stanowiących podstawę obliczenia wysokości emerytury przez zaniechanie ustalenia możliwości zastosowania art. 110 ustawy
- nieprzyznanie świadczenia z tytułu pracy w warunkach szkodliwych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i wydał, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. Ustalenia Sądu I instancji i wprowadzone na ich podstawie wnioski Sąd Apelacyjny podziela. W tej sytuacji nie zachodzi

potrzeba szczegółowego powtarzania ustaleń faktycznych oraz dokonanej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku interpretacji przepisów prawa mających zastosowanie w niniejszej sprawie.

Zarzutów podnoszone w apelacji są niezasadne.

Wbrew zarzutom skarżącego Sąd Okręgowy nie dopuścił się błędnej wykładni przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W pierwszej kolejności przypomnieć należy, że według art. 21 ust. 2 pkt 1 . ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. tj. 2009/153/1227 ze zm.) podstawę wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do emerytury stanowi podstawa wymiaru uprzednio pobieranego świadczenia w wysokości uwzględniającej rewaloryzację oraz wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do tego świadczenia.

Przepis art. 53 ust. 1 cyt. określa sposób wyliczenia emerytury wskazując na elementy tego prawa, którymi są: część socjalna odpowiadająca 24% kwoty bazowej oraz składniki uzależnione od stażu ubezpieczeniowego - wymiaru okresów składkowych i nieskładkowych.

Zasadą jest, że składnik socjalny emerytury ustala się według kwoty bazowej obowiązującej w dacie złożenia wniosku. Jednocześnie przepis art. 53 ust. 1 pkt 1 przewiduje wyjątki opisane w ust. 3 i 4 tego przepisu. Odmienności opisane w tych dwu ostatnich ustępach odnieść należy jednak, jak prawidłowo przyjął Sąd Okręgowy, tylko do części socjalnej świadczenia. Za taką oceną przemawia jednoznacznie treść art. 53 ust. 1 pkt 1, skoro tylko w tym pkt zawarto zastrzeżenia co do modyfikacji z ust. 3 i 4. Regulacja z ust. 3 i 4 ww. artykułu dotyczy zasady ustalania podstawy wymiaru emerytury lub renty w sytuacji posiadania ustalonego wcześniej prawa do świadczeń (art. 21 ustawy).

Powołany art. 21 ustawy posługuje się pojęciem "podstawy wymiaru" przeniesionej z uprzednio pobieranego świadczenia, a elementem składowym wyliczenia podstawy wymiaru jest kwota bazowa. Skoro na użytek emerytury z art. 27 ustawy, jak to ma miejsce w sprawie, przy zastosowaniu art. 21 część stażowa liczona jest od dotychczasowej podstawy wymiaru, nie ma możliwości zmiany kwoty bazowej na aktualną w dacie złożenia spornego wniosku. Powyższa ocena koresponduje z możliwością modyfikacji kwoty bazowej tylko w części socjalnej w granicach przewidzianych w art. 53 ust. 1 pkt 1 ustawy, na zasadzie opisanej w pkt 3 i 4 tego przepisu. Przyznając emeryturę ze względu na wiek organ rentowy zastosował te przepisy, stosując aktualną kwotę bazową tylko do części socjalnej, z uwagi na fakt, iż wnioskodawca po przyznaniu świadczenia przez okres co najmniej 30-tu miesięcy podlegał ubezpieczeniom społecznym. Wbrew twierdzeniom skarżącego, organ rentowy zastosował więc prawidłowo powołane przepisy.

Na gruncie art. 21 ust. 1 pkt 1 przy obliczaniu podstawy wymiaru emerytury nie jest więc możliwe przyjęcie poprzedniej podstawy wymiaru z nową kwotą bazową.

Nie jest zasadny zarzut naruszenia art. 110 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jak też zarzut niewyjaśnienia istotnych okoliczności, co według skarżącego miało polegać na zaniechaniu przeliczenia podstawy wymiaru świadczenia z uwzględnieniem kwoty bazowej obowiązującej w lipcu 2012 roku z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia po nabyciu prawa do wcześniejszej emerytury. Zgodnie z treścią art. 110 ust. 1 cyt. ustawy, wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego. Stosownie do art. 110 ust. 2 warunek posiadania wyższego wskaźnika (...) nie jest wymagany od emeryta, który od dnia ustalenia prawa do świadczenia do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie świadczenia, w myśl ust. 1, nie pobrał świadczenia wskutek zawieszenia prawa do emerytury lub renty lub okres wymagany do ustalenia podstawy przypada w całości po przyznaniu prawa do świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wynosi co najmniej 130%.

Wnioskodawca nie złożył ani takiego wniosku o przeliczenie, ani żadnych dowodów dotyczących innej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, zgodnie z dyspozycją art. 110 ustawy.

Zarzut nie przyznanie świadczenia z tytułu pracy w warunkach szkodliwych nie został bliżej sprecyzowany. Jednoznacznie należy jednak stwierdzić, że żądanie przyznania dodatku za pracę w warunkach szkodliwych nie znajdują żadnego oparcia w obowiązujących przepisach.

W świetle powyższego apelacja wnioskodawcy jako niezasadna podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.